

XXXVI 75

KURTER LITEWSKI

Z WILNA W PIĄTEK DNIA 11. WRZESNIA.

z Wilna 11. Września.

Za zbliżeniem się limity Trybunału Skarbowego W. X. L. J. W. Jmśc Pan Marszałek Skarbowy *facundissime* podziękowawszy Jmściom PP. Kollegom swoim za niepracowaną pilność *in administratione* S. sprawiedliwości, onych pożegnał, po którym toż samo uczynili Jmśc P. Tomaszewicz Komisarz Infantzki od Koł., a Jmśc Pan Olechnowicz od Palestry. Po zasłęty limicie J. W. Jmśc Pan Podskarbi Litewski w Brzeskie, J. W. Jmśc Pan Podczafzy Litewski i J. WW. Jmśc PP. Komisarze do dobr swoich

rozjachali się. Dawniey zaś jęlcze J. W. Pasterz nasz Rezydencyą swoją przeniósł w Lidzkie. We Wtorek przeszły zakończyła się trzyniedzielna Missya w Kościele S. Kazimierza Jmściów XX: *Soc. JESU*, gdzie ostatni nieczpor *in concursu* niezliczonego ludu *Pontificaliter* celebrować raczył J. W. Jmśc X. Zienkowiec Biskup Aryopolitański Sufragan Białoruski.

z Londynu 7. Sierpnia.

Kuryer przybyły ze Francyi do Jmści P. de Buffy, który d. 3. piérwsza miał audyencyą u Króla Jmci, miał przywieść z sobą ostatnie rezolucye

zolucye Dworu swego względem preliminaryów do pokoju powszechnego. To pewna, że wszystkim, którzy miejsce w radzie nadworney Królewskiej mają, rozkaz posłano, aby tu przybyli dla roztrząśnienia propozycyi od Francuskiego Kuryera przyniesionych. Przytym słychać, że w nadzieję blisko następującego pokoju między Anglią i Francją Król Jmć posyłkom do Niemiec z różnych stron spieszącym zatrzymać się rozkazał.

z *Wiednia* 26. *Sierpnia*.

Ostatnie listy ze Słaka od Generała de *Laudohn* przysłane oznajmują, iż gdy woysko Rosyjskie d. 16. w *Kuntzendorff* do potyczki uszykowane ataku czekało od Króla Jmć Pruskiego z całym swym woyskiem różne obróty czyniacego, Generał Baron de *Laudohn* na czele 40. Eskwadronów po więkkszey części z Karabinierów i Granadierów konnych złożonych około południa stanął na pagórkach przy *Wahlstadt*. Zkad zlekka zstępując, przedarł się przez hufce Prusaków po drodze rozstawionych, i stanął na skrzydle prawym woyska Rosyjskiego: co po próżnym a długim strzelaniu z armat przymusiło Króla Pruskiego do zaniechania

swych zamysłów, i szukania dla siebie miejsca bezpieczniejszego. Obay zaś Generałowie to jest Feld-Marszałek Graff de *Buturlin* i Baron de *Laudohn* po miłym przywitaniu się, każdy do swojej generalney odjechał kwatery. Dnia 17. Generał de *Laudohn* przeniósł swóy oboz do *Tschirnitz* w bliskości *Fauer*, dokąd też za rozkazem jego wiele chleba przywieziono dla woyska Rosyjskiego, które d. 19. zwinawszy swe namioty w *Kuntzendorff*, stanęło w *Hoch-Kirch*. Co widząc Król Jmć Pruski także dawny swóy oboz między *Wahl-Stadt*, i *Weiss-Leppe* zostawiwszy, poszedł ku górze *Pitschenberg* niedaleko *Járychau* między *Strigau* i *Szweidnitz*. Ze zaś na początku cel marszów Pruskich nie był dość objaśniony, Generał *Laudohn* w obozie swym spokojnie się zachował aż do 3. godziny z południa, po którym czasie dowiedziawszy się, iż pierwsza straż nieprzyjaciół po rużowaniu podjazdu naszego z *Gross-Rosen* już dosięgało góry *Pitschenberg*, Generał *Laudohn* położył się obozem w bliskości *Freyburg* dla zastonienia dowozów naszych z Czech. Z tym wszystkim Generał *Brentano* zostawiony jest w *Ronstock*,

jako

76
jako też Półkownik de *Simoni* z partyą *Huffarów* w *Fauer*. Król Pruski przenocowawizy w nowym obozie tym sposobem, że skrzydłem lewym wspierał się na górze *Pitschenberg*, a lewym dosięgał *Behren*, d. 20. położenie swe odmieniwszy, stanął między *Zedlitz* i *Wurben* na przeciw Generałowi *Laudhonomi*.

z *Lippstadt* 18. *Sierp*ia.

O znacznym marszu obu woysk Alliantów z generalney kwatery w *Reilenkirchen* od d. 16. następująca mamy wiadomość. Dnia 13. General de *Spórcken* tego samego czasu pagórki między *Blomberg* i *Reilenkirchen* osadził, którego Francużi uwiadomieni o przybliżeniu się naszym tamże nas uprzedzić chcieli. Gdy zaś poczet Generała de *Spórcken* gotowy do przywitania siebie postrzegli, zatrzymawizy się, za *Steinheim* obozem staneli. Po południu Xże Ferdynand z głównym woyskiem przybywszy, kazał na zastoń prawego boku Miasteczko *Horn* 300. ludzi pod kommendą Oberstleytnanta de *Diemar* osadzić; generalna zaś kwatery założona była w *Blomberg*. Dnia 14. Francużi w 8000. wsparci 6. armatami Miasteczko *Horn* w przytomności Xcia de *Broglic* atakowali. Lecz Oberst-

leytnant de *Diemar* tak mężnie bronić się umiał, iż nieprzyjaciela przy każdym attaku odpędził, a na koniec do ustąpienia z utratą przymusił. Z strony Alliantów w zabitych i ranionych 15. ludzi liczą. Xże Ferdynand za to nieporównane męstwo i osobliwą sprawność pomienionemu Oberstleytnantowi de *Diemar* 1000, każdemu Kapitanowi 500, Officerom niższym 200, Debozowi i każdemu z prostych 3. Talary wyliczyć kazał. Poczet Mylorda de *Gramby* przybliżył się ku *Horn*; Generalną zaś kwatery Xże Jmść przeniósł do *Reilenkirchen*. Nieprzyjacieli o miłą tylko na pagórkach za *Steinheim* stoić ciekawie wyglądamy, co za skutek dalszych obrotów naszych będzie. Bo Xże dziedziczny Brunświicki we dwu dniach pospieszonym marszem z *Unna* do *Buren* pomknawszy się, już przez *Dalhein* i *Lichtenau* na boku woyska Xcia de *Broglic* stanął. General de *Luckner* zaś za rzekę *Weser* wysłany jest na rugowanie Vice-Hrabiego de *Belfunce*, co wykonawszy, ku *Munden* ma się obrócić, gdyż w okolicach tych, w których woysko główne Francuskie stoi, dla wysokich gór i dróg ciasných attak żaden być nie może.

(2) Dnia

Dnia 15. oznaymiono, iż Generał de *Luckner* przy *Dassel* w okolicach *Eimbeck* straż ostatnią Vice-Hrabiego de *Beljuncé* zbił, 1. Oberstleytnanta, 1. Majora, 493. Dragonów, tyleż koni i wiele bagażów, gdzie 17. nafadowanych mułów było, zabral: co przymusiło Xcia de *Broglié* z całym woyskiem z *Steinkeim* uysć do *Brakel*, dla czego woysko też nasze razem z Xciem dziedzicznym położenie swe odmienić, i do *Dymeli* przybliżyć się musi. Ponieważ zaś od woyska Xcia de *Soubise* 14. batalionów i 4. szwadrony na zmocnienie Xcia de *Broglié* przez Westfalią pod kommandą Generała Leytnanta de *Levy* wysłano, a reszta woyska przez *Bokun* i *Haltern* do kraju Munsterskiego udała się, Generał Leytnant Graf de *Kielmansse* z *Camen* przez *Lippe*, ku okolicom Munsterskim obrocił się, dla przeszkodzenia oblężenia tej fortecy, która mężnie zawzię bronąć się może.

z *Anklam* 8. *Sierpnia*.

Mamy u siebie i Szwedów, i Prusaków w garnizonie, i zdaje się że Miastoto policzone być powinny między obojętnymi: lecz póki tego będzie, zgadnąć nie można. 250. Prusaków za tyleż Szwedów wczora y zamieniono, dalsza zamiana ma być między Generałem d' *E-*

krenschwerdt i Półkownikiem de *Belling* tym sposobem umówiona, jaka była między Alliantami i Francuzami.

z *Altony* 17. *Sierpnia*.

Bieg poczty z kraju Brandeburskiego do Śląska jest nie pewny i przerwany: przyczyna tego być ma, że różne partye Rossyjskie nad Odrą zostawione każdego nieznanego przytrzymują, wizytują, i jeśli listy jakie naydą, aresztują. Wrocław do tych czas z zupełnego bezpieczeństwa nie cieszy się, gdyż tylekroć za rozkazem Kommandanta bramy Mieyskie zamykane i otwierane bywają, ilekroć o zbliżających abo oddalających się pocztach Moskiewskich wieść się po Mieście rozeydzie.

z *Ryuteln* 13. *Sierpnia*. Dziś rano Generał *Luckner* opuściwszy *Blomberg*, a 2. półkami piechoty i 8. armatami po drodze zmocniony będąc, przez *Hameln* pospieszył do *Eschershausen*, zkąd po złączeniu się z Majorem de *Freitag* ma poyść rugować Francuzów przy *Dassel* stojących: stychać że Francuży szturmem *Eimbeck* opanowawszy, 4. tam bataliony w garnizonie zostawili, lecz że okoliczności tak znaczney akcyi z żadney strony nie są ogłoszone, rzecz dalszego potwierdzenia potrzebuje.